

Natuurlijke systemen voor afvalwaterzuivering in Vlaanderen: fictie en feiten

Diederik P.L. Rousseau (AECO)
 Niels De Pauw (AECO)
 Peter A. Vanrolleghem (BIOMATH)

NecoV Wintersymposium
 Het Pand, Gent, 14/01/2004

Natuurlijke systemen voor afvalwaterzuivering in Vlaanderen: fictie en feiten

Overzicht

1. Context
2. Inzamelen van data
3. Resultaten databank
 - Algemene karakteristieken
 - Ontwerp
 - Prestaties
 - Operationele problemen
4. Toekomstperspectieven

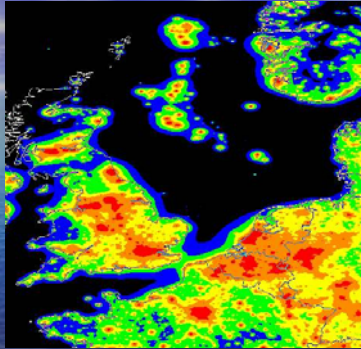
1. Context

Afvalwaterzuivering in Vlaanderen

> 2.000 IE : Aquafin NV
 < 2.000 IE : Aquafin NV + (lokale) besturen + burgers

1. Context

Lichtpollutie in Europa

1. Context

Afvalwaterzuivering in Vlaanderen

Economische, technische en ecologische beperkingen:

10 à 20 % van de Vlaamse bevolking kan niet op centrale RWZI aangesloten worden

→ KWZI's of IBA's vereist

- biorotoren, oxidatiesloten, SAF, ...
- rietvelden
- hybride systemen

1. Context

'Big bang' model ontstaan rietvelden Ecotechniek avant la lettre!

1 Context

Milieuwetgeving

'Adequate' behandeling van afvalwater
(EU Richtlijn 91/271)

→ Emissienormen

- CZV/BZV/ZS: 250/50/60 mg L⁻¹
- geen N/P beperkingen
- normen vervallen als T < 6 °C

Draagkracht van de ontvangende waterloop wordt genegeerd!

Goede ecologische kwaliteit voor alle oppervlaktewateren ?? (EKRLW, 2000)

Natuurlijke systemen voor afvalwaterzuivering in Vlaanderen: fictie en feiten

Overzicht

1. Context
2. Inzamelen van data
3. Resultaten databank
 - Algemene karakteristieken
 - Ontwerp
 - Prestaties
 - Operationele problemen
4. Toekomstperspectieven

2. Data verzameling

Op zoek naar referenties ...

Wetenschappelijke literatuur

- Cadelli *et al.* in Vymazal *et al.* (1998)
- afstudeerwerken

Databanken van Aquafin NV, VLM & AMINAL

Semi-wetenschappelijke literatuur: brochures, ...

Niet-wetenschappelijke literatuur

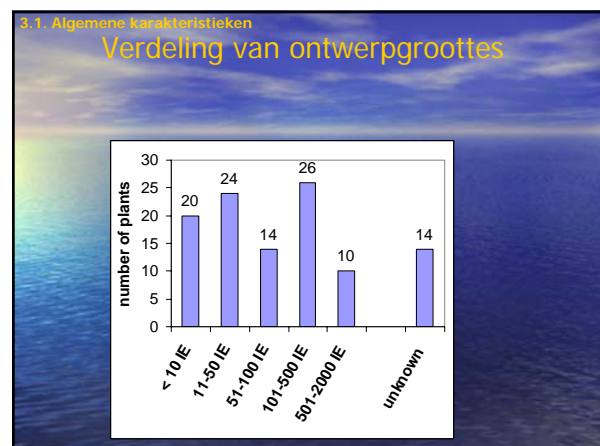
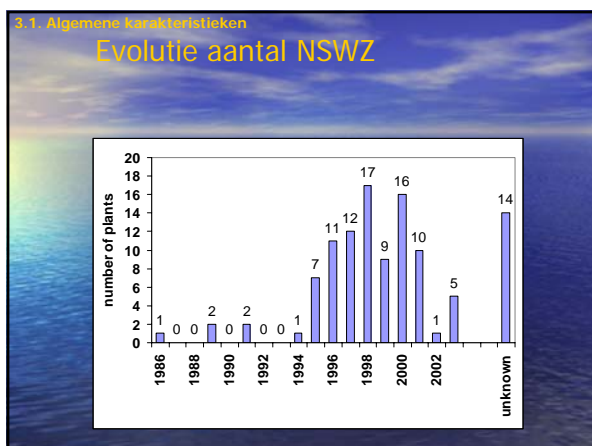
- WWW
- nieuwsbrieven
- dagbladen

E
N
T
O
R
I
E
S

Natuurlijke systemen voor afvalwaterzuivering in Vlaanderen: fictie en feiten

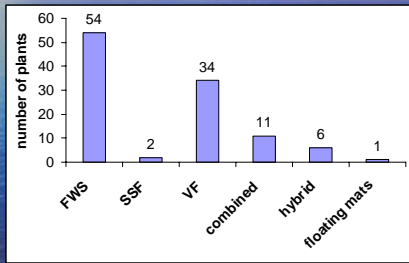
Overzicht

1. Context
2. Inzamelen van data
3. Resultaten databank
 - Algemene karakteristieken
 - Ontwerp
 - Prestaties
 - Operationele problemen
4. Toekomstperspectieven

3.2. Ontwerp

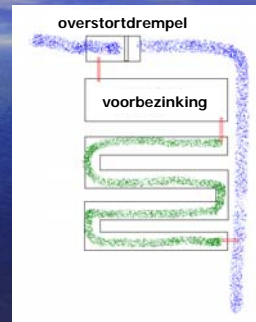
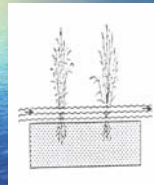
Types rietvelden

Overgrote meerderheid monocultuur van *Phragmites australis*

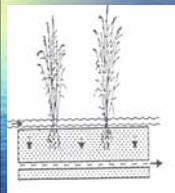
3.2. Ontwerp

Vloevelden

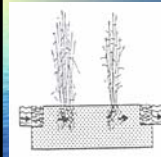
3.2. Ontwerp

Percolatievelden

3.2. Ontwerp

Wortelzonevelden

3.2. Ontwerp

Gecombineerde systemen

3.2. Ontwerp

Drijvende plantenmatten

3.2. Ontwerp

Vergelijking van ontwerpvariabelen

	Vloei~	Percolatie~	Wortelzone~	Combinatie
Ontwerpcap. (IE)	1 - 2000	4 - 2000	152 en 350	5 - 750
Opp. (m²) per IE	7	3.8	5.9 en 3.7	5
Inv. kost (€) per IE	392	507	1636 en 879	919

Meerderheid: huishoudelijk afvalwater en/of melkspolwater

Andere toepassingen:

nertsenkwekerij, palingkwekerij, restaurant, kooien en stallen, niet-toxisch labo afvalwater, vleesverwerkend bedrijf, tuinbouw

3.3. Prestaties

Vergelijking van prestaties

Verwijderingsefficiënties op basis van gemiddelde concentraties

	CZV	ZS	TN	TP
Vloei~	60.9	74.7	30.8	26.3
Percolatie~	93.8	98.1	51.8	70.2
Wortelzone~	72.1	86.1	32.8	47.9
Combinatie	90.6	93.5	65.1	52.1

- opgelet: concentratie ≠ lading !
- vloeienveld: slechtste prestaties over de hele lijn
- percolatieveld: beste prestaties voor CZV, ZS en TP
- gecombineerd: beste prestaties voor TN

3.4. Operationele problemen

Vloeienvelden

Verstopte grofroosters

Onkruiden en bomen

3.4. Operationele problemen

Percolatievelden

Verstopping t.g.v....

Verstopte drainagebuizen t.g.v. Fe-neerslag

3.4. Operationele problemen

Wortelzonevelden

Verstopte inlaatzone → slechte influentverdeling

Natuurlijke systemen voor afvalwaterzuivering in Vlaanderen: fictie en feiten

Overzicht

1. Context
2. Inzamelen van data
3. Resultaten databank
 - Algemene karakteristieken
 - Ontwerp
 - Prestaties
 - Operationele problemen
4. Toekomstperspectieven

4. Toekomstperspectieven

Noodzaak integraal beheer

Mest, ongezuiverd huishoudelijk afvalwater en drainagewater

Take home message

FICTIE

- 100% centraal zuiveren
- emissienormen voldoende
- rietveld = natuurbouw
- enkel huishoudelijk afvalw.
- werkt niet
- 'build-and-forget' oplossing
- 'hier-en-daar' aanpak

FEIT

- tot 20% decentraal
- immissienormen nodig
- monocultuur, beton, ...
- alle soorten afvalw.
- goede rendementen, jaarrond
- degelijk onderhoud nodig
- integrale aanpak nodig

